

Funkce definované implicitně – jednoduché příklady na začátek :

Ukažte, že rovnicí $F(x, y) = 0$ je v okolí bodu (x_0, y_0) definována implicitně funkce $y = f(x)$.

Pak i) vypočítejte $f'(x_0)$ a $f''(x_0)$,

ii) napište rovnici tečny ke křivce, dané rovnicí $F(x, y) = 0$ v bodě (x_0, y_0) ,

iii) aproximujte funkci $f(x)$ v okolí bodu x_0 pomocí Taylorova polynomu 2.stupně když:

- a) $F(x, y) = x^2 - y^3 + x^2y - 1, (x_0, y_0) = (1, 0)$;
- b) $F(x, y) = x^3 + y^3 - 3xy - 3, (x_0, y_0) = (1, 2)$;
- c) $F(x, y) = xy - e^x + e^y, (x_0, y_0) = (0, 0)$;
- d) $F(x, y) = xy - \ln x - 2, (x_0, y_0) = (2, 1)$;
- e) $F(x, y) = \ln \sqrt{x^2 + y^2} - \operatorname{arctg} \frac{y}{x}, (x_0, y_0) = (1, 0)$.

Funkce definované implicitně – další příklady

Implicitní funkce dvou proměnných.

1. Ukažte, že rovnicí $F(x, y, z) = 0$ je v okolí bodu (x_0, y_0, z_0) definována implicitně funkce $z = f(x, y)$, která má v okolí bodu (x_0, y_0) spojitě parciální derivace druhého řádu.

Pak určete totální diferenciál funkce f v bodě (x_0, y_0) (a zatím parciální derivace druhého řádu, později i diferenciál druhého řádu), když

- a) $F(x, y, z) = z^3 - 2xz + y, (x_0, y_0, z_0) = (1, 1, 1)$;
- b) $F(x, y, z) = x^2 + y^2 + z^2 - 2xyz - 4, (x_0, y_0, z_0) = (0, 0, 2)$;
- c) $F(x, y, z) = \frac{x}{z} - \log \frac{z}{y}, (x_0, y_0, z_0) = (0, 1, 1)$;
- d) $F(x, y, z) = e^{z-2x} - xz + 2yz - 2y - xy^2; (x_0, y_0, z_0) = (1, 1, 2)$.

2. (i) Necht' funkce $F(x, y, z)$ má spojitě parciální derivace prvního řádu v okolí bodu (x_0, y_0, z_0) a necht' platí $F(x, y, z) = 0$. Odvoďte rovnici tečné roviny k ploše, dané rovnicí $F(x, y, z) = 0$ v bodě (x_0, y_0, z_0) za předpokladu, že aspoň jedna z parciálních derivací 1.řádu funkce F je v bodě (x_0, y_0, z_0) nenulová.

(ii) Napište rovnici tečné roviny a vektorovou rovnici normály v bodě (x_0, y_0, z_0) k ploše, dané rovnicí $F(x, y, z) = 0$, když

- a) $F(x, y, z) = x^3 + y^3 + z^3 + xyz - 6, (x_0, y_0, z_0) = (1, 2, -1)$;
- b) $F(x, y, z) = x \sin z + y \cos z - e^z, (x_0, y_0, z_0) = (2, 1, 0)$.

3. Rozhodněte, kdy je rovnicí $G(x, y, z) = 0$ definována implicitní funkce $z = g(x, y)$, je-li

$$G(x, y, z) = F\left(\frac{y}{x}, \frac{z}{y}\right). \text{ Ukažte, že potom platí } x \frac{\partial g}{\partial x} + y \frac{\partial g}{\partial y} = g.$$

Soustavy implicitně definovaných funkcí.

1. Ukažte, že soustavou rovnic
$$\begin{aligned}x^2 + y^2 &= z \\ x + y + z &= 2\end{aligned}\quad (*)$$

jsou v okolí bodu $(x_0, y_0, z_0) = (-1, 1, 2)$ definovány implicitně funkce $y = f(x)$, $z = g(x)$.
Určete $f'(-1)$ a $g'(-1)$ a tečný vektor ke křivce, dané rovnicemi (*), v bodě $(-1, 1, 2)$.

2. Ukažte, že soustavou rovnic
$$\begin{aligned}x^3 + y^3 - z^3 &= 10 \\ x + y + z &= 0\end{aligned}$$

jsou v okolí bodu $(x_0, y_0, z_0) = (1, 1, -2)$ definovány implicitně funkce $y = f(x)$, $z = g(x)$.

Najděte aproximace funkcí f , g v okolí bodu $x_0 = 1$ pomocí Taylorova polynomu druhého stupně.

3. Ukažte, že soustavou rovnic
$$\begin{aligned}x + y - 2u^2 + v^2 &= 0 \\ x - y - uv &= 0\end{aligned}$$

jsou v okolí bodu $(x_0, y_0, u_0, v_0) = (1, 0, 1, 1)$ definovány implicitně funkce $u = f_1(x, y)$, $v = f_2(x, y)$.

Určete totální diferenciál zobrazení $f = (f_1, f_2)$ v bodě $(1, 0)$.